

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.225/2025/7.

A felperes:

felperes

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Varga M. Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Varga M. Péter ügyvéd)

(ügyvéd címe1)

Dr. Kovács Zsófia Rita ügyvéd

(ügyvéd címe2)

Az alperes:

alperes

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

Dr. Sulyok Nóra kamarai jogtanácsos

(alperes címe)

A per tárgya: támogatási szerződéstől való elállási nyilatkozat jogellenességének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 66.P.22.762/2024/23.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 452.057 (négy százötvenkettő ezer-ötvenhét) forint másodfokú perköltséget.

A másodfokú eljárás során az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 2.500.000 (kettő millió-ötszáz ezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felek között 2021. november 5-én létrejött támogatási szerződéstől való 2024. július 29-én kelt alperesi elállás, és a támogatói okirat visszavonását tartalmazó nyilatkozat jogellenes.

[2] Arra hivatkozott, hogy az alperes alaptalanul állt el a támogatási szerződéstől és vonta vissza a támogatói okiratot, mivel az olyan indokkal történt, ami a szerződés teljesítése körében már nem volt vizsgálható. Utalt arra, hogy a 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet 132. § (1) bekezdésében írtak alapján a felek között polgárjogi szerződés jött létre. Amennyiben nem teljesítette a szerződést, úgy az alperes hibás teljesítés miatt folytathatott le szabálytalansági eljárást, azonban a támogathatósági pontszám vonatkozásában a projekt újraértékelésére már nem volt lehetősége. Az elállást azért is alaptalannak tartotta, mert az

alperesnek nem volt joga a projekt teljes költségvetésének mintegy 0,48%-át képviselő, 200.000 forint támogatást kitevő költségelem nem megfelelő teljesítése miatt elállni, ezzel az alperes súlyosan aránytalan szankciót alkalmazott.

[3] Másodlagos keresetében kérte az elállás érvénytelenségének megállapítását, mivel az a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:95. §-a alapján jogszabályba ütközik. Ekörben a 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 164. § (4) bekezdésére hivatkozott. Állította továbbá, hogy az elállás a Ptk. 6:96. §-a alapján a jóerkölcsbe is ütközik, mert az alperes a támogathatósági pontszám minimumát utólag a másfélszeresére emelte fel, így a szerződés megkötését és annak teljesítését követően, utólagosan megállapított pontszám figyelembevételével minősítette a pályázatot nem támogathatónak.

[4] Előadta, hogy a szerződéskötés előfeltételeinek ismételt vizsgálata valamely teljesítési hiba miatt fogalmilag kizárt. Szerződésmódosítási igényt pedig nem nyújtott be. A 2023. december 4-i tájékoztatás a szerződésmódosítási igényekkel kapcsolatban a felperesi projektekre már nem volt értelmezhető, hiszen ebben az időszakban már a szabálytalansági eljárás is befejeződött.

[5] Tévesnek ítélte az alperesi érvelést, hogy az alperes szerződésmódosítást kezdeményezhet akörben, hogy a felperes vállalja-e a képzési elem teljesítését. Az alperes legfeljebb azt ítélni meg, hogy a felperes a támogatási szerződés megkötését megelőző vállalatát teljesítette-e. A záróelszámolás keretében az alperesnek 2023-ban nem lett volna lehetősége a támogatási kérelem 2021-ben történt elbírálását követően módosított értékelési szempontokat alkalmaznia.

[6] Harmadlagos keresetében annak megállapítását kérte, hogy a támogatási szerződés részét képező pályázati felhívás 2.3.q. pontjába foglalt, a képzésre vonatkozó rendelkezés lehetetlen szolgáltatásra irányul és emiatt a támogatási szerződés a Ptk. 6:107. § (1) bekezdése alapján részlegesen érvénytelen, mivel az előírt kötelezően teljesítendő képzési forma (felnőttképzési engedély alapján szervezett képzés) a felperes iparágában nem elérhető. Hangsúlyozta, amennyiben a záróelszámolásban feltüntetett képzés nem is, de a jogorvoslati kérelmében megjelölt képzés mindenben megfelelt az előírásoknak.

[7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a támogatási jogviszony nem egy tipikus polgárjogi jogviszony, hiszen a felperes a támogatási jogviszonyba lépéssel kedvezményezetté vált. Ennek keretében támogatást vett igénybe, ezért számolnia kellett azzal, hogy szerződésszegés esetén szabálytalansági eljárás indul és ezzel összefüggésben a támogató szankciót állapít meg.

[8] Hivatkozott arra, hogy a jogviszony lényegi tartalmát a Korm. rendelet adja, mivel a projekt megvalósításának időszaka alatt áttérés történt a 2014-2020-as programozási időszakra.

Előadta, hogy a GINOP_PLUSZ pályázati felhívás 2.3.q. pontja szerinti képzés igénybevételét a záró elszámolás körében a felperes nem igazolta, mivel az elszámolni kívánt képzés tekintetében a képző intézmény nem rendelkezett a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Fktv.) 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti engedéllyel és ez a képzés nem minősül jogszabály alapján szervezett képzésnek sem. A felperes a támogatási kérelemben azt vállalta, hogy a pályázati felhívás szerinti előírásoknak megfelelő képzést fog végezni a projekt terhére, az ő felelőssége volt, hogy a felhívásban foglaltaknak megfelelően járjon el.

[9] Utalt arra, hogy a záróelszámoláskor szerzett tudomást arról, hogy a felperes által elszámolni kívánt képzés nem felel meg a pályázati felhívás szerinti követelményeknek, ezért szerződés módosítására lett volna szükség a Korm. rendelet 86. § (2) és (3) bekezdése alapján. Erre azért nem kerülhetett sor azonban, mert a módosított feltételekkel (a képzés költségelem elhagyásával) a projekt nem lett volna támogatható. A Korm. rendelet 87. § (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel a módosítás értékelési szempontot érintett, ezért nem lehetett az elálláson kívül más jogkövetkezményt alkalmazni és ezért nincs jelentősége az arányosságnak sem. A felperes a támogatási szerződés részét képező általános szerződési feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 7.1.3.a. pontját szegte meg, mely kimondja, hogy szerződésszegés az, ha a kedvezményezett már nem felel meg a felhívásban előírt feltételeknek. Előadta, hogy a felperes kizárólag a jogorvoslati kérelemben jelölt meg egy másik képzést, azonban ez a képzés sem felelt meg a pályázati felhívásban írt feltételeknek.

[10] Vitatta az elállást tartalmazó nyilatkozata felperes által állított jóerkölsbe ütközését. A harmadlagos kereseti kérelem elutasítását is kérte, a felperes által vállalt képzési forma nem tekinthető lehetetlen szolgáltatásnak, a felperes választhatott volna jogszabály alapján szervezett képzést, ha ilyet nem tudott, akkor pedig felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző intézmény által szervezett képzést. A felperes az ún. soft skill képzést választotta, ami nem felel meg a felperes által megjelölt 64/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet szerinti képzésnek.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes 2024. július 29. napján kelt GINOP-1.2.16-22-2023-02752 számú támogatási szerződéstől való elállást és a támogatói okirat visszavonását tartalmazó nyilatkozata jogellenes. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.083.180 forint perköltséget.

[12] A határozatának tényállásában megállapította, hogy a Pénzügyminisztérium, mint támogató által meghirdetett GINOP_PLUSZ-1.2.1-21 felhívás (a továbbiakban: pályázati felhívás) alapján a felperes támogatási kérelmet nyújtott be, melyet a támogató támogatásra alkalmasnak minősített és 2021. november 4-én kibocsátott támogatói okirattal

támogatási szerződést kötött a felperessel, mint kedvezményezettel. A felperes a támogató döntése alapján 41.277.582 forint feltételesen vissza nem térítendő támogatást vett igénybe.

[13] A felperes pszichiátriai szakrendelőt működtet. A projekt megvalósításának kezdete 2021. szeptember 01. volt. A projekt fizikai befejezésének tervezett napja 2022. december 31.

A projekt szakmai elvárásai között a pályázati felhívás 2.3.q. pontja rögzítette a képzés szerinti támogatható tevékenységekre vonatkozó előírásokat akként, hogy a felhívás keretében az Fktv. 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti oktatási és képzés költsége számolható el. Előírás volt az is, hogy az adott képzésekre vonatkozó engedélyének, bejelentésnek, a képzést lefolytató intézménynél legkésőbb a képzés megkezdésének időpontjában rendelkezésre kell állnia. Egy projektben legfeljebb két képzési terület tervezhető, és négy képzési típus közül lehetett választani, melyek közül a felperes a második, ún. soft skill elvégzését vállalta, a maximális 200.000 forint képzési díj elszámolásával.

[14] A támogatási szerződés részét képező ÁSZF 7.1.3.a. pontja szerint a szerződés kedvezményezett általi megszegésének minősül, ha a kedvezményezett a projekt megvalósítása során jogszabályon, vagy a szerződésen alapuló egyéb kötelezettségét megszegi, annak nem vagy nem határidőben tesz eleget, így különösen, ha a kedvezményezett már nem felel meg a felhívásban előírt feltételeknek. Az elsőfokú ítélet tényállása rögzíti az ÁSZF 7.2. pontjában, továbbá 7.4.2.a. pontjában foglaltakat is.

[15] A felperes a projektet a vállalt határidőben megvalósította, annak fizikai befejezését követően benyújtott záróelszámolás iránti kérelmét azonban a támogató elutasította és tájékoztatta, hogy szabálytalansági eljárást folytat le. Az irányító hatóság a szabálytalansági eljárás lefolytatását követően 2023. november 27-én kelt levelében megállapította, hogy a támogatási szerződés terhére elszámolni kívánt, egyéb érdekelt pszichiáter által elvégzett, az Egyesület (kutyasuli) képző intézmény által szervezett: „Pszichés betegek mentális rehabilitációjának elősegítése érdekében a megfelelő kutyafajták kiválasztása és alkalmazása – workshop” képzést szervező képző intézmény nyilatkozata alapján a képző nem rendelkezik felnőttképzési engedéllyel, mely miatt a felperes megsértette a pályázati felhívás 2.3.q. pontjában előírtakat, ezért a képzés költsége a felperes pályázatába nem elszámolható költségnek minősül.

[16] Az irányító hatóság megállapította, mivel a záróbeszámolóban megjelölt képzés nem számolható el a projekt költségvetésének a terhére, ezért a tárgyi projekt költségvetésében nem szerepel képzési szolgáltatás költségként, így a projekt újra értékelését látta szükségesnek. Az újraértékelés elvégzése során megállapította, hogy a kieső három pont miatt a projekt pontszáma nem éri el a támogatásban részesüléshez szükséges legalacsonyabb 64 pontszámot, ezáltal a projektet a továbbiakban nem támogathatónak minősítette és megállapította, hogy a felperes szerződésszegést követett el. A hatóság a szabálytalansági eljárást „szabálytalanság történt” megállapítással zárta le és jogkövetkezményként a kifizetett

támogatási összeg visszakövetelését és a támogatói okirat visszavonását helyezte kilátásba. Az alperes ezt követően 2024. július 29-én kelt nyilatkozatával szerződésszegés miatt a támogatást és ezzel egyidejűleg a támogatói okiratot visszavonta és felszólította a felperest 41.241.179 forint tőke, 1.008.864 forint ügyleti kamat, valamint az esetleges késedelmi kamatok visszafizetésére.

[17] A felperes jogorvoslati kérelmére az alperes belső ellenőrzési és integritási igazgatósága a szabálytalansági döntést helybenhagyta. A felperes jogorvoslati kérelmében egy másik, egyéb érdekelt² által elvégzett: „gyakorlati vakcinológia alapjai” képzést kívánta elszámolni, amelyet az alperes irányító hatóság nem fogadott el, mivel az nem volt jogszabály alapján szervezett oktatás vagy képzés, ezért az sem felelt meg az elszámolhatósági feltételeknek.

[18] Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában kifejtette, hogy a perbeli támogatási szerződésre 2022. november 24-ét követően a Korm. rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni. Rámutatott, hogy a Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés e) pontja szerint az irányító hatóság jogosult – a Ptk.-ban és a támogatási szerződésben meghatározott egyéb esetek mellett – a támogatási szerződéstől elállni, vagy a szerződés felbontását kezdeményezni, ha a kedvezményezett megszegi a támogatási szerződésben foglalt vagy jogszabályi kötelezettségeit, így különösen nem tesz eleget ellenőrzéstűrési kötelezettségének, és ennek következtében a támogatott tevékenység szabályszerű megvalósítását nem lehet ellenőrizni.

[19] Azt, hogy a perbeli támogatási szerződés vonatkozásában mely esetekben van lehetőség a szerződés elállással való megszüntetésére, a felek közötti támogatási szerződés részét képező ÁSZF és a Korm. rendelet rögzíti. Ekként vizsgálta, hogy a felperes elsődleges keresete alapján az alperes által megjelölt szerződésszegő magatartás megvalósult-e, az az elállási jog gyakorlását megalapozó magatartásnak minősült-e és amennyiben igen, akkor az ehhez kapcsolt jogkövetkezmény arányban áll-e a szerződésszegéssel, szabálytalansággal. Hangsúlyozta, hogy az ÁSZF és a Korm. rendelet rögzíti azt is, hogy mely esetekben van lehetőség a szerződés elállással való megszüntetésére.

[20] Kifejtette, hogy a pályázati felhívás 2.3.q. pontja alapján a felhívás keretében az Fktv. 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti oktatás és képzés költsége számolható el, továbbá a képzőkre vonatkozó előírt feltétel volt az is, hogy a képző intézmény rendelkezik az Fktv. szerinti bejelentéssel és – jogszabály alapján szervezett oktatás és képzés kivételével – engedéllyel. A felhívásban az Fktv. 2/A. § (2) bekezdés b) pontjára is történik utalás. Ezen előírásokból megállapítható, hogy a támogatási szerződés keretében vállalt képzést nyújtó képző intézménynek nem csupán bejelentéssel, hanem az Fktv. szerinti engedéllyel is rendelkeznie kellett, amely előírásnak a felperes által a záróelszámolás keretében megjelölt képzésszervező képző intézmény nem felelt meg. Ezt a tényt a felperes is elismerte. Az elszámolni kívánt képzés így nem minősül jogszabály alapján szervezett oktatásnak, vagy képzésnek. Az alperesnek a támogatási szerződés alapján nem volt kötelezettsége a jogorvoslati eljárásban megjelölt másik képzést elfogadni. A szabálytalansági eljárás során a záróelszámolásban megjelölt képzés tekintetében kellett a szerződésszegést vizsgálnia. Az

alperes a szabálytalansági eljárásban megalapozottan állapította meg, hogy a felperes nem teljesítette a pályázati felhívásban előírt feltételeket és ezzel a magatartásával megszegte a támogatási szerződést.

[21] Az elsőfokú bíróság a szabálytalanság fogalmából, a Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 47. pontjából eredően kifejtette, tévesen érvelt a felperes azzal, hogy a támogatás pénzügyi konstrukciója (a támogatást előlegként kapta) miatt fogalmilag kizárt a pénzügyi érdeksérelem bekövetkezése. A szabálytalanság jogszabályi megfogalmazásából következően az uniós és a hazai költségvetés sérelmének veszélye, lehetősége már önmagában megalapozza a szabálytalanság megvalósulását, a sérelem tényleges bekövetkezése nem szükséges. A felperes nem vitatta, hogy az alperes uniós forrásból kifizetést teljesített a részére, ennél fogva amennyiben a kifizetett összeg az uniós szervek felé nem elszámolható, az a hazai költségvetést terheli, ebből következően Magyarország pénzügyi érdekei sérülhetnek.

[22] A felek közötti jogvita lényegét azt képezte, hogy a támogatási szerződésben vállalt kötelezettség nem megfelelő teljesítése esetén az alperesnek alkalmaznia kellett-e és miként a Korm. rendelet 31. alcímébe foglalt, a támogatási szerződés módosítására vonatkozó 86-88. §-ainak rendelkezéseit. Az alperes ennek során elvégezhetette-e a csökkentett tartalmú, a képzési szolgáltatás elhagyásával a támogatási kérelem támogatási feltételeknek való megfelelőségét, és ezen eljárása eredménye hogyan van összefüggésben a szabálytalansági eljárásban hozott döntéssel.

[23] Kifejtette, hogy a jogalkotó a Korm. rendelet 3. § 54. pontjában írtak alapján úgy kívánta szabályozni a támogatási jogviszonyt, hogy a támogatási szerződés polgárjogi és nem közjogi jellegét tette elsődlegessé. A Ptk. 6:191. § (1) bekezdése alapján a polgári jog szerint főszabályként a már megkötött szerződések módosítására a felek egyező akaratnyilvánítása alapján, közös megegyezéssel van lehetőség, azonban a Ptk. 6:191. § (4) bekezdése szerint a szerződés tartalmát valamelyik fél egyoldalúan is módosíthatja akkor, ha ezt a szerződésben kikötötték vagy erre a felet jogszabály feljogosítja. Az ÁSZF 4.1. pontja alapján a szerződés közös megegyezéssel módosítható, a 4.9. pont szerint a támogató a szerződést a kedvezményezett javára egyoldalúan módosíthatja. A 4.10. pont alapján a támogató indokolt esetben akkor módosíthatja a szerződést vagy az ÁSZF-et egyoldalúan a kedvezményezett hátrányára, ha az a) pont szerint a projekt szabályos megvalósítása érdekében szükséges, vagy a módosításra a jogszabály alapján ellenőrzésre jogosult szerv által lefolytatott ellenőrzési jelentés megállapítása és javaslat miatt van szükség. A 4.7. pont akként rendelkezik, hogy a szerződés kizárólag abban az esetben módosítható, hogy ha a módosítás nem változtatja meg a projekt alapvető célját, továbbá a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna.

[24] A felperes szerződésmódosítást nem kezdeményezett, azonban azt az irányító hatóság bejelentés nélkül is megkezdheti, ha olyan változást észlel a projektben, amely ezt indokolja.

Kifejtette továbbá, hogy az alperes a támogatási szerződés (ÁSZF 4.10. pontja) és a jogszabályi rendelkezések alapján jogosult volt a szerződés módosítására irányuló intézkedéseket tenni a projekt szabályos megvalósítása érdekében azzal, hogy a szerződés kizárólag abban az esetben módosítható, ha a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna. Ennélfogva az alperes alappal végezte el a képzési szolgáltatás elhagyásával a támogathatósági követelményeknek való megfelelés vizsgálatát. Ezt nem zárta ki az, hogy a felperes a projektet fizikailag befejezte és a záróelszámolást benyújtotta. Ennek során azonban az alperes nem módosíthatja visszamenőlegesen a felperesre irányadó támogathatósági ponthatárt, azt 40 pontról nem emelheti fel utóbb bekövetkezett körülményekre hivatkozással 64 pontra. Az alperesnek erre sem a támogatási szerződés, sem a jogszabályok nem biztosítanak lehetőséget. A támogatási szerződés Korm. rendeletben szabályozott módosítása nem vonatkozik a támogathatósági ponthatár utólagos felemelésére. Az alperes által az elállási nyilatkozatban hivatkozott GINOP-1.2.16-22. számú tájékoztatásban írtak a perbeli projektekre nem alkalmazhatók, ezt az alperes a perfelvételi tárgyaláson is elismerte, mivel azt az alperes eleve csak 2023. december 4-én, a szabálytalanság lezárását követő időpontban tette közzé.

[25] Az alperes az elállást az ÁSZF 7.1.3.a. pontjában foglalt szerződésszegésre hivatkozással a perben támadott jognyilatkozata szerint az ÁSZF 7.4.2.a), h) és i) pontjaira alapította. Rögzítette, hogy az ÁSZF 7.1.3. pontjában írt szerződésszegés az adott esetben megvalósult, mert a felperes olyan képzést kívánt elszámolni, amely nem felelt meg a pályázati felhívásban előírt feltételeknek, az azonban nem volt megállapítható, hogy a kedvezményezett már nem felelt meg a felhívásban előírt feltételeknek.

[26] Az ÁSZF 7.4.2.a), h) pontja alapján a perbeli szerződésszegés esetére elállási jog a támogató részére biztosított volt azzal, hogy az elállás a szerződésszegés jogkövetkezményei közül csak az egyik lehetőség az ÁSZF 7.2. pontban írt további jogkövetkezmények mellett. A 7.4.2.i) pont olyan esetre teszi lehetővé a támogató elállását, amikor a támogatott tevékenység megvalósítása megghiúsult, tartós akadályba ütközik, vagy a szerződésben foglalt ütemezéshez képest jelentős késedelmet szenved, mely körülmények ténybeli alapjaira az alperes a támadott jognyilatkozatában egyáltalán nem hivatkozott, ezért nem volt figyelembe vehető.

[27] Utalt a Korm. rendelet 164. § (3) és (4) bekezdésére, valamint kifejtette, hogy a Korm. rendelet szabálytalanságkezelésre és a támogatási szerződés módosítását szabályozó rendelkezései összevetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy azokból nem vezethető le olyan értelmezés, amely alapján a szabálytalansági eljárásban kötelező lenne a szerződés módosítási eljárás lefolytatása és az arra meghatározott szabályok alkalmazása. Nem vezethető le olyan értelmezés sem, hogy a szabálytalanság megállapítása esetén amennyiben a támogatási szerződés az arra előírt rendelkezések miatt nem orvosolható, úgy csak és kizárólag a támogatási szerződéstől való elállás az egyetlen alkalmazható jogkövetkezmény. Nem a támogathatósági szempontoknak való utólagos megfeleltetés eredményétől függ a szabálytalansági eljárásban alkalmazható jogkövetkezmény, hanem a konkrét szerződésszegés tartalmától, annak a projekt céljára gyakorolt hatásától, a szabálytalanság súlyától.

[28] A támogató okirat kibocsátásával létrejött támogatási szerződés alapján a felperes az általa vállalt projektet túlnyomó részt szabályszerűen valósította meg, a kapott támogatási összeg 99,52%-át kitevő eszközbeszerzést teljesítette. A záróelszámolás során az alperes által megállapított szabálytalanság kizárólag a pályázati kérelemben vállalt képzési tevékenység teljesítését érintette, amely a teljes 41.277.582 forint támogatási összegből csupán 200.000 forintot érint. A szabálytalanság a perbeli esetben csekély fokú volt, mind az azzal érintett költségresznek a támogatási összeghez viszonyított arányára, mind pedig a szerződésszegés tartalmára figyelemmel. A felperes által igazoltan elvégzett képzés kizárólag egy előírásnak nem felelt meg, ráadásul az is a képző intézményre vonatkozó előírás volt és bár a felperes valóban nem járt el kellő körültekintéssel és alapossággal a képzés kiválasztása során, ez azonban a felperesre nézve megállapított legsúlyosabb jogkövetkezményt, a támogatási szerződéstől való elállást nem alapozza meg. Az elsőfokú bíróság ekként arra a következtetésre jutott, hogy az alperes elállása aránytalanul súlyos volt, nem felelt meg a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdésében írt követelményeknek. Rámutatott, hogy az alperes más jogkövetkezményt is alkalmazhatott volna, azon alperesi érvelést ekörben nem fogadta el, hogy kizárólag az elállást alkalmazhatta.

[29] Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges keresete alapján az elállást jogszerűtlennek találta és annak jogellenességét megállapította, melynek folytán a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelmet nem vizsgálta.

[30] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a perköltség megfizetéséről, melynek keretében a felperes által megfizetett 1.500.000 forint kereseti illeték és a felperesi jogi képviselő bruttó 2.583.180 forintos munkadíjának megfizetésére kötelezte az alperest.

[31] Az alperes fellebbezésében a Pp. 383. §-a alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását, vagylagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte a felperes első- és másodfokú alperesi, a kamarai jogtanácsosi munkadíjából álló perköltségben történő marasztalását a Pp. 81. §-a és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a és 4. §-a alapján.

[32] Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, a megállapított tényekből helytelen jogi következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság ítéletének mind a rendelkező része, mind az indokolása téves és hiányos, nem megfelelően került sor a tények megállapítására és értékelésére, a per eldöntése szempontjából releváns kérdések tisztázatlanok maradtak. Az elsőfokú bíróság az alperesi nyilatkozatokat nem a tartalmuknak megfelelően értékelte, ezzel megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltakat, így a Pp. 369. § (1) és (3) bekezdései alapján az ítélet érdemi felülbírálata és megváltoztatása indokolt.

[33] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének [21] bekezdésével egyetért, a felperes a szerződést megszegte, a pénzügyi érdeksérelem megvalósult, szabálytalanság történt.

[34] Hangsúlyozta azonban, hogy nem visszamenőlegesen módosította a támogathatósági ponthatárt, azt nem utólag emelte fel 40 pontról 64 pontra. A GINOP_PLUSZ-1.2.1-21 kódszámú felhívás 8.2. pontjának 3. alpontja szerint nem támogathatók a támogatást igénylők, amelyek esetében a támogatási kérelem adott összpontszáma nem éri el a minimális 40 pontot. A tartalmi értékelés során összesen 100 pont volt szerezhető, a felhívás szerint 40 pontot el nem érő pályázók alapvetően nem támogathatók, ők a szakaszos elbírálásból kikerültek, tehát 40 pont csak egy minimum ponthatár volt. A végleges ponthatár a szakaszos elbírálást követően végül 64 pontnál került meghatározásra a támogatói okiratok kiállítását megelőzően. Aki a 64 pontot elérte vagy annál magasabb pontszámot szerzett támogatásban részesült. A felhívás sehol sem rendelkezett arról, hogy 40 pont volt a támogathatósági ponthatár. A felperes 65 pontot szerzett, ezért részesülhetett támogatásban.

[35] Utalt a 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet 130. § (3) bekezdésére, mely alapján a felperesnek a támogatói okirat kiállítását követően lehetősége lett volna, hogy a támogatási kérelmének értékelését megtekintse, ahol értesülhetett volna arról, hogy hány pontot szerzett és a támogathatósági ponthatár hol került meghúzásra. Felperes azonban ezzel a lehetőséggel nem élt.

[36] Előadta, hogy az A/1. szám alatt csatolt, 2023. december 4-i közleményt azért adta ki, mert felpereshez hasonlóan több pályázó sem kérte a támogatási kérelmének megtekintését és a projekt során felmerülő szerződésmódosítások kapcsán derült ki számukra, hogy amennyiben a szerződésmódosítási igény támogathatósági feltételt, azaz tartalmi értékelési szempontot érint, akkor alperesnek vizsgálnia kell, hogy ezen támogathatósági feltétel teljesülése nélkül is támogatható lett volna-e a projekt, abban az esetben is meghaladná-e a pontszám a támogathatósági ponthatárt. Utalt a 87. § (1) bekezdés b) és e) pontjában foglaltakra. Amennyiben nem haladja meg ebben az esetben a pontszám a támogathatósági ponthatárt, úgy szerződésmódosításra nincsen lehetőség.

[37] Ha a szerződésmódosítás következtében olyan szempontot kíván módosítani a kedvezményezett, melyre plusz pontot kapott, de a módosítás következtében plusz pont már nem járna, akkor meg kell vizsgálnia az alperesnek, hogy a pályázat módosított feltételekkel is támogatható lett volna-e. Ha nem lett volna támogatható, akkor a kedvezményezett már nem felel meg a felhívásban foglaltaknak, ezzel megsérti az ÁSZF 7.1.3.a. pontját. A felperes a meg nem valósított képzésért plusz pontokat kapott a támogatás elbírálásakor, ezen plusz pontok nélkül azonban nem részesülhetett volna támogatásban. Ezen képzést a felperes nem valósította meg, így egy olyan feltételt nem valósított meg, amely alapján támogathatóvá vált.

[38] Hivatkozott a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 104. §-ára és 105. § (1) bekezdésére, továbbá a GINOP_PLUSZ-1.2.1-21 kódszámú felhívás 8.2. pont 3. alpontjában foglaltakra, mely során a pályázat elbírálásakor kiemelt jelentősége volt a tartalmi értékelési szempontoknak, ezért az azokban bekövetkező változás esetén alperesnek meg kell vizsgálnia, hogy a szempontok módosítása esetén támogatható lett volna-e a projekt. Arra tekintettel, hogy a felperes nem teljesítette a vállalt képzési szolgáltatást, melyre plusz pontokat kapott, így meg kellett vizsgálnia, hogy ezen pontok hiányában is elérte volna-e a támogathatósági ponthatárt. A vizsgálata során megállapította, hogy 65 pontról 62 pontra csökkent a képzés nem teljesítésével felperes pontszáma, mellyel a támogatói okirat kiállítását követően megállapított 64 pontos támogathatósági ponthatárt nem érte el, így azonban a felperesi projekt nem lett volna támogatható.

[39] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében figyelmen kívül hagyta, hogy a felperesi szerződésszegés tartalmi értékelési szempontot érintett és a szerződésszegés következtében már nem felel meg a felhívásban előírt követelményeknek, a képzésre adott plusz pontok hiányában a projekt nem is lett volna támogatható. A felperes nem csak szimpla szerződésszegést valósított meg, hanem kiemelt jelentőségű, támogathatósági feltételt érintő szerződésszegést követett el, amely az ÁSZF 7.1.3.a. pontja alapján is szerződésszegésnek minősül. A projekt szerződésszegéssel érintett költség részének a támogatási összeghez viszonyított aránya irreleváns, mivel ezen szemponton múltott a teljes pályázati összeg sorsa, ezen szempont miatt kapott akkora pontszámot, hogy az alperes szerződést kötött a felperessel, mindezek alapján jogszerűen állt el a szerződéstől.

[40] A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, továbbá az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását. A felperesi ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján, az elsőfokú eljárás során csatolt megbízási szerződésben foglaltakra figyelemmel, a fellebbezési ellenkérelem elkészítése körében felmerült 7 munkaóra alapulvételével, 355.950 forint + áfa összegben kérte megállapítani.

[41] Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében félreértelmezi az elsőfokú bíróság ítéletét, hiszen az ítélet [25]-[27] bekezdései egybevetésével megállapítható, hogy az a fő állítása, hogy a ponthatárt a felperesre irányadó módon nem lehet utólag módosítani a polgárjogi szerződésre vonatkozó szabályok és a Korm. rendelet 86-87. §-a alapján.

[42] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében is azt a megállapítást teszi, hogy a támogatási szerződés megkötését követően bekövetkező szerződésszegés sem vezethet annak megállapításához, hogy a szerződés megkötését megelőző időpillanatra visszaható módon a felperes nem felelt meg a támogathatósági feltételeknek. Vagyis a ponthatár kérdéséhez nem lehet eljutni, mivel a szerződésszegés miatt nincs lehetőség a kiválasztási megfelelés újraértékelésére, főleg a támogatott tevékenység befejezését követően.

[43] Osztotta az elsőfokú bíróság ítéletének [33]-[35] szakaszaiban kifejtett álláspontját, melyet a Korm. rendelet is alátámaszt, azaz a szerződésszegés esetén nincs szerződésmódosítási kötelezettség, az elállás alkalmazása nem kötelező és nem is csak az elállás az egyetlen meghozható intézkedés.

[44] Rámutatott, hogy a Korm. rendelet által rögzített arányosság elvébe ütközött az elállás, mint intézkedés alkalmazása az alperes által. A teljes támogatott tevékenység csekély részét érintette a szabálytalanság, hiszen a képzés tartalma illeszkedett a támogatott tevékenységhez, a képzést egy szabályosan bejelentett felnőttképző intézmény biztosította, a felperes azt eredményesen elvégezte, az egyetlen hiányosság, hogy a bejelentett felnőttképző hely nem rendelkezett engedéllyel, amellyel az adott képzéshez nem is kellett rendelkeznie.

[45] A per tárgyát képező szerződésszegés súlyához nem igazodik az elállás intézkedése a 99,52%-ban szabályosan teljesített és megvalósított támogatási tevékenység esetén, ráadásul a szabálytalanság egy olyan adminisztratív elemében következett be a képzésnek, amely a képzés tartalmát, hasznát nem is érintette.

[46] Az alperes a felperes fellebbezési ellenkérelmére észrevételt terjesztett elő, kiemelte, hogy a felperes az értékelési szempontot érintő képzést nem valósította meg, ezért az alperesnek módosítania kellett volna a szerződést. Erre azonban éppen az értékelési szempontot érintő szerződésszegés miatt nem volt lehetősége, hiszen a szerződés csak akkor módosítható, ha a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lett volna. Ismételten kifejtette, hogy felperesi projekt a képzés vállalása nélkül nem lett volna támogatható, hiszen a felperes ezen vállalására külön pontszámot kapott, mely akkora előnyhöz juttatta a többi pályázóval szemben, hogy az alperes vele kötött szerződést. A képzési elem a támogathatóság szempontjából kiemelt jelentőséggel bírt.

[47] Utalt az ÁSZF 4.7. pontjára, mely kimondja, hogy a szerződés kizárólag abban az esetben módosítható, ha a módosítás nem változtatja meg a projekt alapvető célját, továbbá, ha a támogatott tevékenység az így módosított feltételekkel is támogatható lenne. Erre figyelemmel szerződésmódosításra nem volt lehetőség. Amennyiben a képzésre adott pontszám levonását követően is 64 pont felett maradt volna a felperes pontszáma, abban az esetben lehetőség lett volna a szerződés módosítására, ebben az esetben a képzés költségével lehetett volna csökkenteni a támogatási összeget, nem lett volna szükséges az elállás szankcióját alkalmazni.

[48] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[49] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, túlnyomórészt helytálló az abból levont jogi következtetése, döntésével az ítéltábla egyetért, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.

[50] Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelme nélkül értékelte a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok tartalmát, döntése nem iratellenes vagy logikátlan, és nem vont le a megállapított tényekből nyilvánvalóan okszerűtlen következtetést sem. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét teljesítette, részletesen és követhető módon megindokolta, hogy miért tekintette jogszerűtlennek az alperes elállását, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére indok nem volt.

[51] Az ügy érdemét illetően az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a felek szerződésének a jelen jogvita szempontjából irányadó rendelkezéseit, az alkalmazandó jogszabályokat.

[52] A jogvita elbírálása során abból kellett kiindulni, hogy az EBH2010. 2237. számú eseti döntés és az Alkotmánybíróság 3385/2018. (XII. 14.) AB határozatában írtak alapján a támogatási szerződéstől, mint polgári jogi szerződéstől való elállás esetén a szabálytalansági eljárásban hozott döntésben a szerződésszegéssel kapcsolatban tett megállapítások és az elállás jogszerűsége polgári bíróság előtt vitatható (Kúria Pfv.V.21.265/2022/8.). A perben tehát a támogatási okirat visszavonását megalapozó szabálytalanság tényleges megvalósulásáról és annak jogkövetkezményéről kellett állást foglalni.

[53] A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés 47. pontja szerint a szabálytalanság az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 36. pontjában foglaltak, az EMVA forrás esetén a KAP rendelet 2. cikk (1) bekezdés g) pontjában foglaltak, továbbá nemzeti jogszabály, a támogatási szerződés, az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 38. cikk (7) bekezdésében meghatározott finanszírozási megállapodás vagy a végső kedvezményezett és a pénzügyi közvetítő között kötött szerződés, illetve a végső kedvezményezett javára kiadott kezességvállalási nyilatkozat alapján a végső kedvezményezettet terhelő kötelezettségek megsértése, amelyek eredményeképpen Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek, illetve sérülhetnek. Minderre figyelemmel a Korm. rendelet alapján szabálytalanság megállapítására akkor kerülhet sor, ha a kedvezményezett az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok előírásait és a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségeit — bármilyen módon — megsértette, és ez azt eredményezi, hogy Magyarország pénzügyi érdekei sérülnek, illetve sérülhetnek. A pénzügyi érdeksérelem megállapításához nem kell bármilyen összecsúszottan meghatározható kárt vagy egyéb vagyoni hátrányt kimutatni, a pénzügyi érdeksérelem, illetve annak veszélye megállapítható, ha a közpénzek nem szabályszerű felhasználása a költségvetésben indokolatlan kiadási tételt eredményez (Kúria Pfv.V.20.699/2020/6.).

[54] Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a perbeli támogatási szerződés vonatkozásában mely esetekben van lehetőség a szerződés elállással való megszüntetésére, mely szabályokat a felek közötti támogatási szerződés részét képező ÁSZF és a Korm. rendelet rögzítik.

[55] Alappal vizsgálta az elsőfokú bíróság felperes elsődleges keresete alapján, hogy az alperes által megjelölt szerződésszegő magatartás megvalósult-e, az az elállási jog gyakorlását megalapozó magatartásnak minősült-e és amennyiben igen, akkor az ehhez kapcsolt jogkövetkezmény arányban áll-e a szerződésszegéssel, a szabálytalansággal. Ennek vizsgálata során helytállóan utalt arra, melyet egyebekben sem a fellebbezés, sem a fellebbezési ellenkérelem nem vitatott, hogy a felperes magatartásával szabálytalanságot követett el.

[56] A felek közötti jogviszonyra irányadó ÁSZF 7. pontja szabályozza a kedvezményezett általi szerződésszegés eseteit és jogkövetkezményeit, az ÁSZF 7.1.3. pontja szerint a szerződés kedvezményezett általi megszegésének minősül, ha a kedvezményezett a projekt megvalósítása során jogszabályon vagy szerződésen alapuló egyéb kötelezettségét megszegi, annak nem vagy nem határidőben tesz eleget, így különösen, ha a kedvezményezett már nem felel meg a felhívásban előírt feltételeknek. Az ÁSZF 7.2. pontja rögzíti a szerződésszegés jogkövetkezményeit, a 7.4.2. pontja szerint pedig, ha a kedvezményezett a rá vonatkozó bármilyen jogszabályi, szerződéses vagy egyéb a támogatói intézményrendszer előírását vagy útmutatóját megszegi, a támogató jogosult a szerződéstől elállni. A Korm. rendelet 164. § (3) bekezdése szerint szabálytalanság megállapítása esetén az irányító hatóság a következő jogkövetkezményeket alkalmazhatja: a) a projekt támogatás terhére elszámolható költségeinek csökkentése és ezzel együttesen a jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére kötelezés; b) a támogatási szerződéstől történő elállás, vagy pénzügyi eszköz esetén a végső kedvezményezettel kötött szerződés felmondása.

[57] Ezzel összefüggésben az ítéltábla mindenekelőtt azt rögzíti, hogy a perben kizárólag a szabálytalansági eljárás tárgyát képező, az elállásra okot adó felperesi szerződésszegés volt figyelembe vehető. A szabálytalansági eljárást az alperes kizárólag a tényállásban rögzített, a felperes által benyújtott záró elszámolás iránti kérelmének beadását követően, a felperes által elszámolni kért egyéb érdekeltl pszichiáter által elvégzett, az Egyesület (kutyasuli) képző intézmény által szervezett: „Pszichés betegek mentális rehabilitációjának elősegítése érdekében a megfelelő kutyafajták kiválasztása és alkalmazása-workshop” képzés miatt folytatta le. A szervező képző intézmény nyilatkozata alapján a képző nem rendelkezett felnőttképzési engedéllyel, amely miatt megállapította, hogy a felperes megsértette a Pályázati Felhívás 2.3.q pontjában előírtakat, ezért a képzés költségelem a felperes pályázatában nem elszámolható költségnek minősült.

[58] Rámutat az ítéltábla, hogy a nem vitás felperesi szerződésszegés esetére a felek szerződésének elválaszthatatlan részét képező ÁSZF 7.2. pontja értelmében a Korm. rendeletben és az említett szerződési pontokban felsorolt jogkövetkezmények voltak alkalmazandók, illetve alkalmazhatók. Ezekre tekintettel önmagában az, hogy az alperest

megillette-e az elállás joga, nem lehetett vitás, tekintettel az ÁSZF 7.2. pontjára, és 7.4.2. pontjára, valamint a Korm. rendelet 164. § (3) bekezdés b) pontjára, mely utóbbi ugyancsak a támogatási szerződéstől való elállás jogát biztosította számára.

[59] Emellett azonban a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdése azt a kötelező elvárás rögzíti, hogy a szerződés megszegése esetén a jogkövetkezményt úgy kell megállapítani, hogy az igazodjék a szabálytalanság súlyához (BH2023. 100). Az alperes a lefolytatott szabálytalansági vizsgálata során megállapította a szabálytalanság tényét (keresetlevél F/5. melléklete), nem vitásan a hivatkozott kötelezettségszegés eredményeképpen Magyarország pénzügyi érdekei sérültek, illetve sérülhettek, mivel a projekt céljának veszélyeztetésével a közpénzek nem szabályszerű felhasználásának veszélye fennállt. Az alperesnek azonban a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdésére is figyelemmel kellett volna lennie a jogkövetkezmény alkalmazása során. A BH2021. 198. számon megjelent döntésében a Kúria kimondta, hogy ha a támogató a szabálytalanság megállapításának jogkövetkezményeként állt el a támogatási szerződéstől, a kedvezményezett az elállás jogszerűségét polgári perben vitathatja. Ez esetben a polgári per tárgyát képezheti annak vizsgálata, hogy történt-e szabálytalanság, a támogatót megilleti-e az elállás joga, valamint ez a jogkövetkezmény igazodik-e a szabálytalanság súlyához.

[60] A másodfokú bíróság ezért a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel azt is vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte-e a szabálytalansági eljárásban jogerősen megállapított szerződésszegés okán, hogy az alperes által alkalmazott jogkövetkezmény arányos és ezért jogszerű-e.

[61] Az ítéltábla nem értett egyet az alperes azon fellebbezési érvelésével, hogy a felperes által elkövetett szabálytalanság miatt azt kellett ismételtén vizsgálnia, hogy a vállalt képzési szolgáltatás hiányában támogatható lett volna-e a felperesi projekt, újra kellett értékelnie, és mivel a támogathatósági ponthatárt nem érte el az újraértékelés során a szerződésmódosításra nem kerülhetett sor, ezáltal csak az elállást, mint jogkövetkezményt alkalmazhatta a szabálytalanság jogkövetkezményeként.

[62] A Kúria a BH2024. 59. számon megjelent határozatában is rámutatott arra, hogy a szabálytalanság miatt alkalmazott jogkövetkezmény meghatározásánál a jogsértést és a pénzügyi érdeksérelmet is magában foglaló szabálytalanság mértékét, súlyát, jellegét, annak a jogkövetkezménnyel kapcsolatos arányosságát kell értékelni, nem kizárólag a jogsértést vagy csak a pénzügyi érdeksérelmet. Az arányosság szempontjának figyelembevétele a döntéshozatal során nem diszkrecionális jogon alapuló méltányosság gyakorlását jelenti, hanem a jogszabály szerinti jogkövetkezmények közül választás alapját képezi.

[63] Helytállóan vezette le az elsőfokú bíróság ítéletének [26]-[27] bekezdésében, hogy milyen esetekben van lehetőség a felek közötti szerződésmódosításra. Nem vitásan a felperes nem kérte a támogatási szerződés módosítását, a szerződés nem került módosításra,

ekként az alperes nem is vizsgálhatta volna azt a szabálytalanság jogkövetkezményei alkalmazása során, hogy a tartalmi értékelési szempontok változása miatt – a szabálytalannak ítélt tétel nélkül – támogatható lenne-e a projekt. Olyan jogszabályi, szerződéses előírás nincs, ezt a Korm. rendelet hivatkozott 86. § - 87. §-ai sem írják elő – miként erre a felperes is alappal hivatkozott fellebbezési ellenkérelmében –, hogy a megvalósult projekt záró elszámolását követően, úgy, hogy a felperes nem kéri a szerződés módosítását, az irányító hatóság ismételten megvizsgálhatja, hogy a pályázat a módosított feltételekkel támogatható lenne-e.

[64] Szerződésszegés esetén addig nem juthat el a támogató hatóság, hogy a záróelszámolás során ismételten újraértékelje a feltételeket, vizsgálja, hogy a támogatott tevékenység a módosított feltételekkel is támogatható-e. Ezt csak szerződésmódosítás esetén teheti meg, figyelemmel a Korm. rendelet 31. alcímében foglaltakra is, és nem a szerződésszegés jogkövetkezményeinek alkalmazása, mérlegelése során. Amennyiben szerződésmódosításra nem lenne lehetőség, vagy a fél azt nem kéri, abból nem következik automatikusan, hogy a szabálytalanság tényleges megvalósulása, azaz szerződésszegés esetén mérlegelés nélkül alkalmazandó jogkövetkezmény lenne az elállás, ez a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdéséből sem vezethető le.

[65] Az lehet, hogy a felperes által nem teljesített képzés a támogathatóság szempontjából kiemelt jelentőséggel bír, azonban ennek a támogató okirat kiállítását megelőzően, a támogatás odaítélésének értékelése során, vagy a szerződésmódosítás során lehet kiemelt jelentősége, azonban ezen jelleg az elállás kizárólagos szankciójának alkalmazását nem támasztja alá.

[66] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének [28] bekezdésében rögzítettekkel nem értett egyet, hiszen nincs jelentősége annak, hogy 40 pontról utólag emelte-e fel 64 pontra az alperes a támogathatósági ponthatárt vagy az már a kiválasztási eljárásrend során alakult ki. A támogató okirat kiadását követő módosítása ugyanis nem járhat azzal a következménnyel, hogy utóbb már nem lenne támogatható a projekt. Az ÁSZF 4.10. pontja arra az esetre írja elő a szerződés vagy az ÁSZF kedvezményezett hátrányára történő egyoldalú módosítását, ha az a projekt szabályszerű megvalósítása érdekében szükséges, vagy a módosításra jogszabály alapján ellenőrzésre jogosult szerv által lefolytatott ellenőrzési jelentés megállapítása és javaslata miatt szükséges [a) pont] vagy a kedvezményezett kkv státusza változik [b) pont].

Erre figyelemmel azon alperesi fellebbezésben foglalt hivatkozásnak sem volt jelentősége, hogy a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 130. § (3) bekezdése alapján a felperes a támogatási kérelme értékelését a támogatási döntésről szóló tájékoztatás kézhezvételét követően megtekinthette, és annak sem, hogy az irányító hatóság a kiválasztási eljárásrend során mekkora támogathatósági ponthatárt állapított meg.

[67] Az ügyben a felperes egy projektelem tekintetében a szerződést megszegte, szabálytalanságot követett el, ezt kellett értékelni a szerződésszegés súlyától függően.

[68] Az elállást megalapozó szerződésszegések jellegét illetően – különböző pályázati és szerződési konstrukciók esetében – a Kúria következetes gyakorlata az alábbi határozataiban jelenik meg, melyet az ítéltábla is irányadónak tart:

– jogszerűnek ítélte a Kúria az elállást, mint alkalmazott szankciót, amikor a vissza nem térítendő agrár- és vidékfejlesztési támogatás kedvezményezettje – szerződéses kötelezettsége ellenére – nem jelentette be a támogató hatóságnál az ellene indult felszámolási eljárást (Pfv.V.20.137/2017/7.);

– ugyancsak jogszerűnek minősítette az elállást egy üzem létesítését támogató 96 000 000 forintos szerződés esetében, amikor a támogatott fél a szerződésben előírt bankgaranciát hamis aláírással szolgáltatva (Pfv.V.20.059/2017/9.);

– amint abban az ügyben is, amikor a támogatott a szerződésben vállalt ellenőrzési időtartamon belül nem tudta összeszerelt és működőképes berendezések bemutatásával igazolni a projektcél megvalósítását (Pfv.V.21.145/2017/4.);

– abban az esetben is, amikor a támogatott a támogatási szerződés rendelkezéseibe ütköző módon, a támogató előzetes jóváhagyása nélkül adta más használatába a támogatással megszerzett vagyont (Pfv.V.21.670/2019/7.);

– jogszerűnek ítélte az elállást akkor is, amikor technológiai fejlesztést támogató szerződés teljesítése körében vállalt számítógépes programok egy része el sem készült, a beszerzett eszközöket pedig – a támogató hozzájárulása nélkül – a kedvezményezett szerződésszegő módon más használatába kívánta adni (Pfv.V.20.165/2021/5.);

– abban az esetben is, amikor a támogatási szerződéssel megvásárolt üzlethelyiséget a támogatott a támogatási szerződés kifejezett rendelkezése ellenére előzetes jóváhagyás nélkül adta bérbe (Pfv.VI.20.505/2020/6.);

– valamint ugyanígy akkor is, amikor a támogatási szerződéssel létesített üzemcsarnokot a támogatott a szerződés kifejezett rendelkezése ellenére a fenntartási időszakban a támogató előzetes jóváhagyása nélkül adta bérbe másnak (Pfv.III.20.631/2022/10.).

[69] A jelen fellebbezéssel érintett ügyben a felperes által elkövetett szerződésszegés (szabálytalanság) súlya, jellege nem mérhető a fentebb ismertetett szerződésszegésekéhez. Az alperes által figyelmen kívül hagyott elemet a támogató megfinanszírozta, és lehetősége lett volna az alperesnek az ÁSZF 7.2. pontja alapján a szerződésszegés jogkövetkezményei közül az elállástól eltérő, enyhébb jogkövetkezményt választani, így választhatta volna a támogatás részleges visszavonását is, a támogatás terhére elszámolható költségeket ebben az értelemben

csökkenthette volna, ami a Korm. rendelet 164. § (3) bekezdés a) pontjára tekintettel önmagában is jogkövetkezmény (szankció) alkalmazását jelenti.

[70] Ehhez képest további szabálytalanság nélkül a szerződéstől való elállás és a teljes támogatási összeg visszafizetésére kötelezés annak kamataival együtt nem igazodik a már szankcionált szabálytalanság súlyához, így annak alkalmazása nem felel meg a Korm. rendelet fentebb felhívott 164. § (4) bekezdésében kötelező jelleggel előírt arányossági követelménynek, amire tekintettel az elállás jogszabálysértő volt. Az elsőfokú bíróság a Korm. rendelet 164. § (4) bekezdése által megkövetelt szempontokat okszerűen mérlegelve (elsőfokú ítélet [33]-[36] bekezdése) állapította meg az elállás jogszerűtlenségét, kifejtett indokait az ítéltábla is osztotta.

[71] Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[72] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. §-a alapján pervesztessége okán viseli a másodfokú eljárás költségét. A másodfokú eljárás során az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdésének megfelelő 2.500.000 forint fellebbezési eljárási illetéket az Itv. 4. § (1) bekezdése folytán a pervesztés alperestől nem lehet követelni, ezért azt a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[73] A felperes másodfokú perköltségét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján az általa felszámítottal egyezően – figyelemmel arra is, hogy annak mértékét az alperes nem vitatta – 355.950 forint + 96.107 forint áfa, azaz összesen 452.057 forint ügyvédi munkadíjban állapította meg a csatolt megbízási szerződés figyelembevételével.

Budapest, 2026. január 7.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

a tanács elnöke

Dr. Pásztor Csaba s.k.

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.

előadó bíró

bíró

